

PUNT DE TROBADA

Bon any nou!

Sembla que a finals de desembre s'acaba el món i necessàriament cal passar revista del que hem fet i fer-nos propòsit, en definitiva, per demà.

Però la realitat és que després del 31 ve l'1. I després de desembre, gener. I que cada dia és bo per mirar de fer les coses millor.

Aquesta dosi de realisme no ha de privar que ens desitgem el millor. Que vulguem que el demà sigui sempre millor que l'avui, que refermem la nostra voluntat de fer camí junts en la defensa dels drets i també que la nostra "Família SD" sigui més forta que mai.

M'agradarà saber que el 2011 us porta, a vosaltres i a la gent que estimeu, més valors i més felicitat.

Josep Escartín
President del FòrumSD

2011

PER A UN ANY
PLE DE VALORS
I FELICITAT

fòrumsd
CA TA LU NYA

ACTUALITAT

20 anys de Síndics/ques i defensors/es locals

Com a Síndic, és per a mi un honor haver celebrat els XX anys de Síndics i Defensors Locals a la nostra ciutat, els dies 18 i 19 de novembre, ja que Lleida va ser la primera de tot l'estat espanyol en crear la figura del Síndic de Greuges Municipal.

I això va ser perquè l'Alcalde de Lleida, en aquells moments l'Antoni Siurana, recolzat pel Ple de l'Ajuntament, va confiar en la institució que representa el Síndic local per consolidar, amb el dia a dia, la democràcia de proximitat que es fa des de les administracions locals.

Si fem un petit recull d'història, el primer Síndic local de tot l'estat espanyol va ser l'estimat Simeó Miquel, que malauradament ja no és amb nosaltres i que, amb la seva dedicació, va defensar amb empena els drets dels ciutadans reconeguts per la legislació de règim local. Va ser en el període de 1990 al 1995.

Posteriorment, va ser escollida pel Ple de la corporació la Sra. M. Teresa Areces, que va esdevenir la primera dona que ha estat Síndica municipal. Durant els seus 11 anys d'exercici com a Síndica, va defensar amb vehemència la independència de la institució i la necessitat d'actuar amb justícia i equitat.

I des de l'any 2006 que tinc el privilegi, atorgat pel Ple municipal, de ser el Síndic de tots els lleidatans i les lleidatanes, cosa que agraeixo tant com la tasca feta pels meus antecessors. Estic convençut que cal continuar treballant des de les sindicatures, cada dia i colze a colze amb el ciutadà, en la millora del funcionament dels nostres Ajuntaments.

Un dels trets importants de la meua legislatura ha estat aconseguir que s'aprovés unànimement, per totes les forces polítiques del Ple de l'Ajuntament, la creació de dos adjunts al Síndic.

Un d'ells, serà l'adjunt al Síndic per a la gent gran, que es dedicarà a escoltar i atendre la gent gran de la nostra ciutat, ja que ells són més febles i tenen més dificultats en fer seva i apropar-se a l'oficina del Síndic, i que els permetrà utilitzar millor els mecanismes de defensa i control de l'Ajuntament respecte a les seves necessitats.

Per altra banda, també es portarà a terme la creació d'un adjunt al Síndic d'acord amb la Carta de la Ciutadania, carta que va ser promoguda per la Regidoria de serveis personals i salut pública, que va aconseguir el consens de tots els partits polítics de la corporació i que es va aprovar en el Ple municipal. Confio que ajudarà a facilitar la integració de tots els immigrants que arriben a la nostra ciutat i dels ciutadans que hi resideixen. Per altra banda, els dies 17 i 18 de novembre, coincidint amb la celebració dels XX anys dels Síndics i Defensors Locals,

també es van celebrar a Lleida les V Jornades de Formació del Fòrum de Síndics i Síndiques, Defensors i Defensores Locals, que van tenir un gran èxit tant d'assistència com de participació. El lloc escollit per celebrar les jornades va ser un entorn emblemàtic de la ciutat, el Palau de Congressos, La Llotja, on van acudir síndics i defensors de tot Catalunya, així com de la resta de l'estat espanyol i síndics europeus.

Aquestes jornades de formació ens van servir per reflexionar sobre el dret a l'habitatge en les diverses realitats locals de les nostres ciutats i pobles. També hi vàrem analitzar el valor de la proximitat dels síndics locals, matèria en què van participar com a ponents la Síndica de la ciutat de Gant, el Síndico-Defensor vecinal de la ciutat de Vitoria-Gasteiz i el Defensor de Girona.

Una altra de les taules rodones que es van dur a terme va voler aprofundir en la necessitat de treballar en xarxa, així com d'estar en contacte els uns amb els altres a través de les pàgines web, del Facebook, del Twitter, etc., cosa que ens permet estar permanent comunicats i conèixer, pràcticament en temps real, les diferents realitats de com treballen i què fan els ombudsmen locals.

En aquesta taula van intervenir el Defensor del Ciudadano de Màlaga i membre de la "Coordinadora andaluz de defensores locales", l'Ombudsman de Bulgària i el Síndic de Sabadell.

Cal tenir en compte que la feina del síndic és una tasca de dedicació i disciplina contínua, que vetlla per aconseguir que es faci una bona administració i intenta copsar la realitat del nostre món.

Per tot això, voldria acabar amb unes paraules d'en Pedro Arrupe, S.j (jesuïta), que reflecteix molt bé com hem d'actuar els síndics/ques i defensors/es locals, i que diuen el següent:

"En mi despacho tengo una fotografía de la tierra tomada durante un viaje interplanetario.

Me la ofreció el astronauta Lovell.

Tiene unos contornos de una extraordinaria nitidez.

Eso me sugiere que necesitamos dos cosas:

la visión nítida de los problemas locales

y, a la vez, la integración de esos problemas en una visión planetaria.

Estoy convencido que sólo esa manera de ver tiene un porvenir real".

Josep Giné Badia

Síndic Municipal de Greuges de Lleida

ACTUALITAT

Els dies 15, 16 i 17 de setembre vint síndics locals de Catalunya van visitar Brussel·les, convidats per la Comissió Europea

Gràcies a l'amable invitació de la Delegació de la Comissió Europea a Barcelona, vint defensors i defensores socis del FòrumSD vam poder visitar les institucions europees a Brussel·les els passats dies 15, 16 i 17 de setembre.

Vam visitar el Parlament Europeu i ens vam entrevistar amb els responsables de la Comissió de Peticions (a la qual es pot adreçar qualsevol ciutadà o entitat de la UE per defensar dels seus drets reconeguts per la UE), amb qui es va establir un possible principi de col·laboració i d'intercanvi.

També ens vam entrevistar amb els diputats catalans, Sr. Raimon Obiols i Sr. Ramon Tremosa.

Posteriorment, vam tenir ocasió de conèixer les principals polítiques desenvolupades per la Comissió Europea, en converses amb responsables d'Immigració i Integració, de Relació amb els ciutadans, de Justícia, de l'Oficina de Consellers de Política europea i de Política Regional, així com amb els representants a Espanya i Catalunya de la UE, senyors Fonseca i Camós.

Finalment ens vam entrevistar i canviar punts de vista amb el Sr. Juliano Franco, de l'Oficina de l'Ombudsman Europeu.

ACTUALITAT

El Síndic de Sabadell impulsa el dret d'accés a dades públiques per a combatre fraus en les preinscripcions escolars

A partir de la consulta del Síndic municipal de greuges de Sabadell, Josep Escartín, l'Agència Catalana de Protecció de Dades ha emès per primer cop un dictamen en què aclareix que l'accés dels pares i mares a les dades públiques relatives a noms, cognoms i domicili dels nens i nenes preinscrits no xoca amb el dret a la intimitat d'aquests, cosa que marca un abans i un després en la lluita contra els falsos empadronaments en les preinscripcions escolars.

Una parella sabadellenca va presentar una queixa al Síndic municipal adduint la seva disconformitat amb el procés de preinscripció escolar per al curs 2009-2010 dels seus dos fills. L'esmentada parella al·legava que no els havia tocat cap de les sis escoles que havien triat com a opció i, concretament, estaven molt descontents perquè no els havia tocat l'escola triada en primera opció. La parella tenia sospites que s'havien produït fraus en alguns empadronaments per tal de poder accedir a l'esmentada escola i, per aquest motiu, havien sol·licitat, tant a la Generalitat com a l'Ajuntament de Sabadell, poder accedir a la informació relativa als noms, cognoms i domicili de tots/es els/les sol·licitants de preinscripció per al curs de P3 per a l'escola en qüestió i, així, poder comprovar la veracitat de les dades aportades referents al domicili familiar.

El Síndic municipal de Sabadell, Josep Escartín, després d'estudiar el cas i creure que es podria estar vulnerant el dret d'accés als documents públics regulat per la Constitució, va decidir formular una consulta per escrit a la Directora de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, com a garant del dret a la intimitat i coneixedora dels continus conflictes d'aquest dret amb el dret d'accés a la documentació pública, per tal que es pronunciés sobre el dret de l'esmentada parella a poder accedir a aquesta informació, i de si aquest dret xocaria o no amb el dret a la intimitat regulat per la Llei Orgànica de Protecció de Dades Personals (LOPD). Així, aconseguiria un dictamen fonamental per poder resoldre la queixa i donar una resposta ajustada a dret a aquests pares.

Transcorregut poc més d'un mes, incloent-hi el mes d'agost, el dictamen ha arribat al Síndic municipal, cosa que ha fet possible que es resolgui la queixa a favor de l'esmentada

parella. El dictamen de l'Agència clarifica que l'accés a tots els noms, cognoms i adreces (certificats d'empadronament) dels sol·licitants preinscrits a una escola no vulnera el seu dret a la intimitat. El motiu és que aquesta cessió es considera una comunicació de dades permesa per la LOPD, atès que una norma, la Llei de règim jurídic i procediment administratiu comú, en els seus art. 35 i 37, n'autoritza la cessió per considerar que els demandants d'accés tenen la consideració d'interessats i que tenen un interès legítim i directe. D'altra banda, en el dictamen també s'explica dues raons més de pes del per què d'aquest sentit favorable. Així, en primer lloc, en estar davant d'un procediment de concurrència competitiva, es considera que aquest accés és necessari per tal que els demandants exercitin el seu dret de defensa. I, en segon lloc, perquè es considera que els noms, cognoms i adreces dels alumnes preinscrits són dades personals però no són dades íntimes, és a dir, no es poden considerar dades reservades de la vida de les persones, relatives a un esfera íntima, àmbit propi i reservat del coneixement dels altres, com podrien ser les dades referides a circumstàncies personals o familiars, dades, aquestes últimes, que l'òrgan responsable no podria cedir.

D'aquesta manera, un cop vist el sentit del dictamen de l'Agència, el Síndic municipal ha resolt a favor dels sol·licitants d'accés i ha demanat a l'òrgan responsable de les esmentades dades que en faci la corresponent cessió.

COMPARTIM

Defensar drets en conflicte, o gestionar conflictes de qui té el dret? O sobre la mediació i la tasca del Síndic de Greuges

*Gabriela Rodríguez Fernández
Cap de l'Àrea Resolució Alternativa de Conflictes Penals
OSPDH-Universitat de Barcelona
Membre del col·lectiu "Diàlegs a tres"
gestiodavui@gmail.com*

1. Com a introducció

Aquest article intenta ser una contribució al debat, feta des del punt de vista de qui ha viscut de prop la pràctica del dret i des de fa 15 anys practica la gestió dialogada de conflictes, després d'haver fet un canvi radical de paradigma vital, que l'ha portat des de la defensa dels drets en conflicte fins a la gestió de conflictes, a la que tots tenim dret.

La llei 24/2009, del 17 de desembre de 2009, estableix com a missió del Síndic de Greuges de Catalunya la de

"...vetllar per la protecció i la defensa dels drets i les llibertats reconeguts per la Constitució, per l'Estatut i per les normes de desenvolupament corresponents, i per la protecció i la defensa dels drets dels infants i dels adolescents reconeguts per la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant i per la legislació sobre la infància i l'adolescència...".

En l'exercici d'aquesta missió el Síndic està facultat, tal com mana l'apartat "i", a "...promoure la conciliació i portar a terme, si escau, dins el seu àmbit d'actuació, funcions de mediació o de composició de controvèrsies."

La sanció d'aquestes disposicions ha dut a escena, una vegada més, el debat al voltant de l'abast i la conveniència que, qui ha començat un procés d'investigació per a determinar si s'ha menystingut un dret individual, pugui transformar la seva funció d'investigador en la d'un "amigable componedor". La pregunta no és aliena al món de la Història ni al del Dret. En el primer cas, perquè ja en els temps de la Inquisició es pensava que un jutge amb voluntat de exercir la seva funció amb rectitud podia reunir les funcions d'investigador, de defensor i de decisor; en el segon, perquè no poques legislacions de dret penal juvenil adjudicaven, fa uns 15 anys, la funció mediadora al jutge de menors, quan entenia que la infracció era un acte episòdic¹.

Mediació, amb quines parts?

Que el cos fonamental de la tasca dels síndics i síndiques gira al voltant de l'activitat de l'administració (o dels seus delegats) susceptible d'afectar drets dels ciutadans, no és un secret. I que en aquesta tasca les funcions d'investigació estan consagrades per la normativa, tampoc ho és; probablement la novetat és que l'actual llei preveu que el síndic pugui proposar, a les persones que són objecte d'un procediment d'investigació (art. 49 de la

llei 24/2009), fórmules de mediació en les quals ell o ella poden ser les persones mediadores (art. 50, ap. 3).

Ara bé, la primera pregunta és: amb quines parts un síndic (d'acord a la legislació) pot iniciar un procés de mediació? La resposta es doble:

- amb parts respecte les quals prèviament ha decidit que hi havia suficient motivació per a iniciar un procés d'indagació.
- quan una de les parts és l'administració o una entitat en la que aquesta ha delegat funcions públiques.

Aquesta doble resposta és, des del punt de vista de la mediació, generadora de dos àmbits de conflicte.

El primer, perquè un dels pilars bàsics de la intervenció en mediació és la possibilitat de la persona mediadora d'actuar amb imparcialitat i equidistància respecte de les dues parts. El problema que advertim en el cas del síndic-mediador ve perquè l'equidistància ha de ser no únicament una promesa d'actuació futura, sinó també una conseqüència de com s'ha establert la relació entre la persona mediadora i la persona que és part del conflicte que cal mediar. Si l'antecedent immediat d'aquesta relació és la decisió d'iniciació d'un procés d'investigació, resulta dubtós que tant l'administració com el ciutadà puguin percebre el síndic com un mediador imparcial i equidistant. I el principi d'imparcialitat té aquestes dues cares: l'objectiva, relacionada amb com el mediador arriba a la seva posició, i la subjectiva, relativa a com pot ser percebut per les parts en procés. Amb una primera cara malmesa, la segona cara molt probablement no arribarà a sortir a escena.

¹ Exemples són la legislació penal juvenil de Brasil y de Costa Rica (Rodríguez Fernández, "Resolución alternativa de conflictos penales", Del Puerto Editores, 2000). Però sense sortir del continent europeu podem citar el cas de França, on fins l'any 92, la legislació penal donava al Ministeri Públic la facultat de dur a terme processos mediadors a l'àmbit penal (San Martín Larrinoa, "La mediación como respuesta a algunos problemas jurídicos criminológicos", Departamento de Justicia del Gobierno Vasco, 1997, pág. 192/197). Tant a l'Amèrica Llatina com a França, l'equívoc s'ha resolt.

² Són nombrosos els casos de conflictes gestionats de forma no judicial on l'Estat havia sigut una part. Des del conflicte racial a Sudàfrica fins a les experiències de diàleg com a sortida de la violència política, passant per exercicis més propers en el temps i l'espai, com els que es poden llegir al volum "Diàlegs Appreciativos: el socioconstruccionismo en acción", editat per Dykinson (2009). Les dificultats afegides pel fet que un organisme públic sigui part, normalment poden ser afrontades amb un disseny adequat del procés mediador i garantint la total independència (política, però també econòmica i funcional) de la persona mediadora.

El segon àmbit de conflicte ve donat pel debat present tant en el món dels gestors de conflictes com en el del dret, al voltant de si cal resoldre de forma no judicial conflictes on una de les parts és l'administració, i on estan en joc drets de ciutadans i ciutadanes. La doctrina, però encara més important -des del meu punt de vista-, el ritme de la vida (un altre nom de les pràctiques que tots fem cada dia²), han demostrat que cap de les dues circumstàncies és, *per-se*, un impediment perquè sigui possible portar a terme una mediació (o altre procediment de gestió de conflictes no judicial). L'inconvenient pot procedir d'un altre factor afegit: que la persona mediadora sigui assalariat de la mateixa administració, que l'administració accepti participar en el procés mediador però sense suspendre l'exercici de poder sobre l'altra part, per exemple. Tornem a tenir aquí la vella qüestió de la negociació o la mediació en taules desequilibrades, que tant preocupa a la doctrina quan no sap veure que una de les feines de la persona mediadora és equilibrar, dintre del procés, la taula sobre la qual es treballa, perquè les parts puguin tornar a jugar les seves bases en un món on el desequilibri no és pas poc freqüent.

Una altra visió del problema pot ajudar a resoldre d'una manera diferent aquest interrogant, i és la que intentarem donar a l'apartat següent.

3. Mediació... quins conflictes?

La teoria de la resolució de conflictes ens ensenya que en tot conflicte hi ha més d'un nivell compromès, i fins i tot poden arribar a ser cinc, els nivells. Així, quan existeix una queixa per l'endarreriment de l'atorgament d'una subvenció (per exemple, per portar a terme tasques relacionades amb la llei de dependència), amb molta probabilitat podem dir que han contribuït a generar el conflicte:

- a) la inseguretad d'una de les parts, que al seu dia no va demanar un justificant de la presentació de la documentació, per por de predisposar de manera negativa a la funcionària (nivell intrapersonal);
- b) la resposta inicial de la funcionària, que basant-se en el coneixement -com a veïnes- que té de la demandant, li va dir que la seva entitat no donava el perfil per a l'assignació de la subvenció (nivell interpersonal);
- c) les pressions que la funcionària rep de la seva cap per tramitar només demandes "amb cara i ulls", atesa la quantitat ingent de treball que porten entre mans (nivell intragrupal -a l'Ajuntament-);
- d) la condició de membre del Rotary Club de la demandant, que ha fet que anys enrere hagi votat a l'assemblea del POU que els terrenys associatius no s'havien de vendre a l'Ajuntament (nivell intergrup -Ajuntament-Rotary);
- e) les retallades pressupostàries, que han fet que aquest any s'hagin destinat menys recursos a les partides per subvencionar activitats d'assistència social (nivell estructural).

Aplicant aquesta fórmula d'anàlisi es pot veure que, encara que el conflicte sigui amb una administració, no tots els nivells de conflicte són "administratius". En canvi, el darrer nivell del conflicte, l'anomenat "estructural", és el que un sistema de mediació de conflictes no pot assumir com a àmbit natural de treball, però troba el seu encaix en les activitats de defensa de drets davant de l'administració, unes tasques que són pròpies de la Sindicatura.

És probable que no advertir la multiplicitat de nivells coexistents en un mateix conflicte hagi contribuït al fet que mediadors i síndics tinguéssim la percepció que les nostres tasques entraven en una competició exclouent. Malgrat aquesta primera percepció, una anàlisi més pausada ens pot portar a entendre que, fins i tot en els conflictes amb les administracions, podem compartir espais d'actuació, actuant com a derivadors recíprocs (des de la Sindicatura cap als mediadors, i des dels centres de mediació comunitària cap al síndic).

Finalment, ens cal entendre que hi ha espais als quals els mediadors no podem arribar (els conflictes estructurals), sota pena de transformar-nos en defensors de drets en conflicte³. I que hi ha aspectes en què els síndics necessiten preservar la seva funció de vetlladors dels drets ciutadans, sense que, per la via de la mediació, es minvi la claredat del seu rol.

³ En la importància de distingir entre les dues funcions resideix el millor servei a les persones que demanen un espai per gestionar disputes: cal fer un exercici d'humilitat mediadora i reconèixer expressament que el mediador no pot defensar-les davant l'administració.

LEX

Actualitat jurídica

*Joana Ricardo,
Adjunta Secretaria General
Santa Coloma de Gramenet*

LEGISLACIÓ ESTATAL

Llei orgànica 5/2010, del 22 de juny, per la que es modifica la Llei Orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi Penal. BOE núm. 152, del vint-i-tres de juny.

La present Llei Orgànica modifica diversos preceptes del Codi Penal, entre els quals destaquen els relatius a la llibertat vigilada, la responsabilitat de les persones jurídiques, la prescripció dels delictes, el decomís, els abusos a menors de 13 anys, els delictes de terrorisme, els delictes de caràcter internacional, els delictes contra la hisenda pública, els delictes contra la seguretat vial, etc.

En concret, i pel que fa a l'àmbit de l'administració pública, cal remarcar que en relació als delictes sobre l'ordenació territorial i l'urbanisme: s'inclou l'urbanisme com a objecte de tutela i, així, s'inclouen com a conducta típica les obres il·legals o clandestines d'urbanització, s'amplia l'àmbit d'aplicació del delictes de prevaricació urbanística, es considera conducta típica l'ocultació d'actes il·lícits observats per la inspecció i l'omissió d'inspeccions de caràcter preceptiu, i se suprimeix de l'art. 320 del Codi Penal (relatiu a conductes consistents en informar favorablement o concedir llicències urbanístiques vulnerant les normes urbanístiques) l'alternativitat entre la pena de presó i de multa amb l'objecte d'evitar que els funcionaris i responsables públics tinguin un tractament privilegiat.

Igualment, la Llei Orgànica realitza importants modificacions en relació als delictes de suborn per tal d'adequar la legislació penal espanyola al Conveni Penal sobre la corrupció del Consell d'Europa del 27 de gener de 1999 i al Conveni relatiu a la lluita contra els actes de corrupció en què estiguin implicats funcionaris de les Comunitats Europees o dels Estats membres de la Unió Europea. La modificació més important consisteix en estendre el concepte de funcionari al de funcionari comunitari i estranger al servei d'un altre país membre de la Unió Europea. Per altra banda, s'augmenta la duració de les penes privatives de llibertat previstes per a aquest tipus de delictes. També es regula la responsabilitat penal de les persones jurídiques que intervinguin en els delictes de suborn.

Aquesta modificació entrarà en vigor als sis mesos de la seva publicació al BOE.

Llei 34/2010, del 5 d'agost, de modificació de les lleis 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic, 31/2007, del 30 d'octubre, sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals, i 29/1998, del 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció del contenciós administratiu. BOE núm. 192, del nou d'agost.

Aquesta llei té com a objecte adaptar les lleis 30/2007 i 31/2007 a la Directiva 2007/66/CE, de l'11 de desembre, de modificació de les Directives 89/665/CEE i 92/13/CEE, del 25 de febrer, de regulació dels recursos en matèria de contractació del sector públic.

Les principals modificacions són: la competència per a la resolució del recurs s'atribueix a un òrgan independent; la suspensió de l'adjudicació s'ha de mantenir fins que aquest òrgan resolgui sobre el seu manteniment -o no- o sobre el fons de l'assumpte (resolgui el recurs); una nova regulació del contingut de les notificacions

que s'han de practicar als licitadors per comunicar-los amb prou detall quin és el resultat de la licitació i la motivació de l'acord d'adjudicació; la supressió de la diferenciació entre adjudicació provisional i definitiva (per tant, es torna a la previsió d'un únic acte d'adjudicació, tal i com es va preveure a l'any 1995 amb la llei de contractes de les administracions públiques).

Les modificacions introduïdes a la normativa de contractació administrativa obliguen a la modificació de la llei 29/1998, reguladora de la jurisdicció del contenciós administratiu (articles 10, 11, 19, 21, 44 i 49).

Aquesta modificació va entrar en vigor amb data 9 de setembre.

Llei 35/2010, del 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball. BOE núm. 227, del divuit de setembre.

Aquesta reforma té com a objectiu essencial contribuir a la reducció de la desocupació i incrementar la productivitat de l'economia espanyola.

Les mesures previstes en aquesta norma pretenen aconseguir tres objectius fonamentals:

1) Reduir la dualitat del nostre mercat laboral, impulsant la creació de llocs de treball estables i de qualitat.

En aquest sentit, la llei preveu un límit temporal màxim en els contractes per a obra o servei determinat, límit a partir del qual s'ha de considerar que les tasques contractades tenen naturalesa permanent i han de ser objecte d'una contractació indefinida. S'introdueixen alguns ajustos en la regla instaurada el 2006 per evitar l'encadenament successiu de contractes temporals. Finalment, s'incrementa fins a dotze dies la indemnització per finalització de contractes temporals.

D'altra banda, respectant les quanties establertes per als diversos supòsits d'extinció, es redueixen les quantitats a abonar per les empreses mitjançant l'assumpció transitòria pel Fons de Garantia Salarial d'una part de les indemnitzacions. Finalment, es fa una nova redacció de les causes de l'acomiadament per raons econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció que estableix l'Estatut dels Treballadors.

2) Reforçar els instruments de flexibilitat interna en el desenvolupament de les relacions laborals i, en particular, les mesures de reducció temporal de jornada, com a mecanisme que permeti el manteniment del lloc de treball durant les situacions de crisi econòmica, reduint el recurs a les extincions de contractes i oferint mecanismes alternatius a la contractació temporal per afavorir l'adaptabilitat de les empreses.

En aquest sentit, s'inclouen modificacions en l'àmbit laboral i de protecció social que persegueixen fomentar l'adopció, per part de l'empresari, de mesures de reducció del temps de treball (bé a través de la suspensió del contracte de treball, o bé mitjançant la reducció de la jornada en sentit estricte).

3) Elevar les oportunitats de les persones desocupades, amb

particular atenció als joves, per mitjà de reordenar la política de bonificacions a la contractació indefinida per fer-la més eficient, de fer més atractius per a empreses i treballadors els contractes formatius i de millorar els mecanismes d'intermediació laboral.

Reial Decret 868/2010, del 2 de juliol, pel qual es crea l'Observatori de l'Ocupació Pública. BOE núm. 170, del catorze de juliol. Aquest Reial decret té per objecte la creació i la regulació de les funcions, composició i funcionament de l'Observatori de l'Ocupació Pública, que és un òrgan col·legiat, adscrit al Ministeri de la Presidència, a qui correspon la realització de diagnòstics en matèria de recursos humans, l'anàlisi de la situació de l'ocupació pública i la formulació de propostes i recomanacions d'actuació.

LEGISLACIÓ CATALANA

Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes. DOGC núm. 5648, de l'onze de juny.

Aquesta Llei neix com a conseqüència de la necessitat d'actualitzar la Sindicatura de Comptes per adequar-ne el funcionament, l'àmbit d'actuació i l'estructura a les exigències que es deriven del mandat estatutari i de la redefinició del sector públic, d'una banda, i de les funcions que, pel que fa al control, imposa el marc europeu, de l'altra.

La Sindicatura de Comptes, que depèn orgànicament del Parlament, és l'òrgan fiscalitzador extern dels comptes, de la gestió econòmica i del control financer de la Generalitat, dels ens locals i de la resta del sector públic de Catalunya. L'ordenament jurídic de l'Estat atribueix, tant al Tribunal de Comptes com a la Sindicatura de Comptes de Catalunya, la funció de control extern mitjançant la fiscalització dels comptes, de la gestió econòmica i del control d'eficàcia de les entitats locals catalanes.

Pel que fa específicament a les entitats locals, la Llei estableix que les corporacions locals hauran de retre els comptes de cada exercici, directament, a la Sindicatura de Comptes, abans del 15 d'octubre de l'any següent al del tancament de l'exercici. Així mateix, s'hauran de trametre les auditories i qualsevol altre informe de control financer d'entitats, subvencions i, si s'escau, de qüestions globals de naturalesa econòmica financera relatives a llur municipi amb les recomanacions i les reserves corresponents. Si els ens locals incompleixen el deure de remissió a la Sindicatura de Comptes de la documentació que estableix l'apartat 4 o la informació complementària d'aquesta documentació, un cop esgotat el tràmit d'audiència sense que s'hagi acreditat cap causa justificada de l'incompliment, el Ple ho ha de comunicar al departament competent en matèria d'Administració local. D'aquesta manera es pot inscriure a l'inventari públic de control de compliment de les obligacions financeres dels ens locals, que ha d'estar a disposició dels departaments de la Generalitat, i al departament competent en matèria d'economia i finances perquè s'adoptin les mesures destinades a suspendre el lliurament a l'ens infractor de subvencions o transferències a què tingui dret amb càrrec als pressupostos de la Generalitat, sempre que no provenguin d'altres administracions. Aquesta suspensió es manté fins que no s'acrediti la remissió dels comptes i no genera, en cap cas, dret a compensació financera.

Aquesta llei va entrar en vigor a l'endemà de la seva publicació.

Llei 21/2010, del 7 de juliol, d'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública a càrrec del Servei Català de la Salut. DOGC núm. 5672, del setze de juliol.

Totes les persones residents a Catalunya tenen dret a l'assistència sanitària pública a càrrec del Servei Català de la Salut, d'acord

amb el que estableix aquesta llei. En concret, són titulars del dret a l'assistència sanitària a càrrec del Servei Català de la Salut les persones següents:

a) Les persones empadronades a qualsevol municipi de Catalunya i les que hi siguin temporalment que tinguin dret a l'assistència sanitària del Sistema Nacional de Salut, d'acord amb la normativa bàsica de l'Estat.

b) Els nacionals d'estats que no són membres de la Unió Europea, d'acord amb

el que estableix l'article 12 de la Llei orgànica 4/2000, de l'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i llur integració social.

c) Les persones no incloses en els apartats anteriors que tenen dret a l'assistència sanitària en virtut del que estableix la normativa europea o les lleis o els convenis internacionals.

També són titulars del dret a l'assistència sanitària a càrrec del Servei Català de la Salut les persones que formen part d'algun dels col·lectius següents:

a) Les persones empadronades en qualsevol municipi de Catalunya que acreditin que no tenen accés a l'assistència sanitària de cobertura pública a càrrec d'una altra entitat diferent del Servei Català de la Salut.

b) Les persones que pertanyen a col·lectius en situació de risc d'exclusió social, amb independència que estiguin o no empadronades en algun municipi de Catalunya.

Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya. DOGC núm. 5686, del cinc d'agost.

L'objecte d'aquesta llei és, per una banda, regular el règim jurídic de les administracions públiques de Catalunya i les especificitats del procediment administratiu que els són pròpies i, per una altra, regular el procediment d'elaboració de disposicions reglamentàries en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat.

Aquesta llei és aplicable a les administracions públiques de Catalunya següents: Administració de la Generalitat; les entitats que integren l'Administració local; l'Administració pròpia d'Aran; els organismes autònoms i les entitats públiques dependents o vinculats a qualsevol de les administracions públiques catalanes quan exerceixen potestats administratives; els consorcis en què participen majoritàriament les administracions, els organismes i les entitats públiques, i també les entitats públiques que depenen dels consorcis o hi estan vinculades, quan exerceixen potestats administratives i, finalment, les entitats creades per llei del Parlament no dependents ni vinculades a l'Administració de la Generalitat quan exerceixen potestats administratives.

Aquesta llei entrarà en vigor el 5 de novembre amb les excepcions següents: el títol IV i l'apartat 3 de la disposició final tercera, que entren en vigor al cap de sis mesos de la publicació de la llei i els apartats 1, 2 i 4 de la disposició final tercera, que va entrar en vigor l'endemà de la publicació de la llei.

Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya. DOGC núm. 5686, del cinc d'agost.

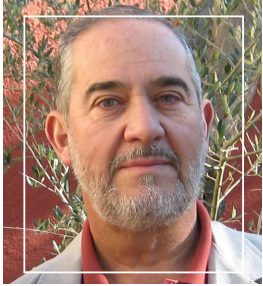
L'objecte d'aquesta llei és regular l'ús dels mitjans electrònics en les actuacions del sector públic de Catalunya; l'ús dels mitjans electrònics en les relacions entre les entitats del sector públic i els ciutadans a Catalunya; la definició dels instruments per desenvolupar i fomentar la relació entre les entitats i els organismes que conformen el sector públic de Catalunya, i entre aquests i els ciutadans, per mitjans electrònics; i la concreció del model català d'administració electrònica entre les entitats del sector públic de Catalunya.

L'ESPAI DELS ASSOCIATS

JOSEP PALOU I DÍAZ, SÍNDIC MUNICIPAL DE GREUGES DE SANT JORDI DESVALLS

“El que demana la persona és una solució al seu problema o, a vegades, tan sols una persona que l'escolti.”

Heu augmentat les atencions respecte a anys anteriors?

No, mantenim el mateix nivell d'atencions que els altres anys. El que passa és que procurem atendre, donar sortida i sobretot escoltar tots els problemes que ens arriben, siguin o no competència del Síndic.

Quines són les temàtiques de les queixes més recurrents a la vostra Oficina?

Normalment queixes per l'estat de camins municipals, per rebuts i comunicacions a vegades difícils de desxifrar i, molts cops, per assumptes que, tot i no tenir res a veure amb la funció pròpia del Síndic, cal procurar solucionar i no deixar que d'un gra de sorra se'n pugui fer una muntanya.

Heu notat un augment de queixes relacionades amb el context de recessió i crisi actual?

Tal com deia en començar, aquest és un poble petit. Això fa que el context de recessió i crisi, tot i existir, no es manifesti en forma de queixes oficials al Síndic i es busqui la solució amb els Serveis Socials Comarcals, instal·lats a l'edifici de l'Ajuntament.

Què recordes del teu nomenament com a Síndic?

Quan l'alcalde del municipi em va cridar al despatx per proposar-me pel càrrec vaig quedar sorprès. No tenia, però, cap motiu per negar-me a acceptar-lo, i sí per agrair la confiança que l'Ajuntament havia dipositat en mi. Això no treu que d'entrada tingués una sensació de descol·locació. Allò de dir "No n'aprendràs mai. Surts d'un embolic i et fiques en un altre".

Em vaig adonar que era un càrrec unipersonal, amb inici i final en la persona del Síndic, per al qual no havia estat preparat i del qual desconeixia tot el seu funcionament. Vaig començar a buscar informació per Internet i, després de diferents cerques fallides, em va sortir el FòrumSD. Els vaig sol·licitar informació i em varen convidar a una trobada a Barcelona, on amb una dotzena més de Síndics em varen posar al corrent de les seves activitats, de l'ajuda que em podien donar i del suport que entre tots els altres Síndics ens anàvem donant mútuament. Aquesta sensació de no estar sol en una feina d'aquesta responsabilitat em va tranquil·litzar, i cal dir que l'experiència ha estat molt positiva.

Què és el que més t'agrada de la teva feina? I el que menys?

El contacte amb la gent. El poder orientar en molts casos a les persones tot i que, com he dit anteriorment, n'hi ha que no són del camp estricte del Síndic, però que el que demana la persona implicada és una solució al seu problema o, a vegades, tan sols una persona que l'escolti.

El que menys, a nivell general, segurament és la precarietat dels nostres mitjans i la falta de finor institucional per donar rellevància a la nostra figura i que, a voltes, es pren com si es volgués aquesta rellevància a títol personal.

Pel que fa a nivell més particular, l'haver d'explicar molts cops el per què de la figura del Síndic en un poblet de menys de 1.000 habitants. Haver de recordar que tots som iguals i, per tant, que el mateix dret que té a tenir Síndic un habitant d'una ciutat gran, l'ha de tenir el d'un poble petit. D'acord que el volum de feina, la dedicació... és proporcional al número d'habitants i, per tant, el personal i les despeses han d'ajustar-se a aquesta diferència, però això no és motiu per no disposar del servei d'un Síndic i no exigir que aquest estigui el màxim de preparat per poder fer bé la seva feina.

Què fas durant el teu temps lliure?

Després de 42 anys dedicat a l'ensenyament ara gaudeixo d'una merescuda jubilació. Això no vol dir inactivitat, sinó tot el contrari. El dia no té prou hores!

M'agrada molt la lectura, gaudeixo d'un hort per matar les hores d'una manera molt gratificant i d'una barqueta a L'Escala, per fer-hi passejades i alguna jornada de pesca, tot i que cada cop més espaciades. Els anys no perdonen! Procuo realitzar algun viatge cada any i petites escapades amb la família sempre que les circumstàncies són propícies. No cal dir que si alguna d'aquestes activitats la puc fer en companyia d'algun dels meus tres néts la cosa encara millora. Quan volten per casa, ells també m'ajuden a passar els dies de manera més gratificant.

Per a tu, els Drets Humans són... El pal de paller de la nostra tasca. I el FòrumSD és... El recolzament necessari en la solitària tasca del Síndic.

Explica'ns què feu des de la vostra Oficina del Síndic per donar a conèixer la institució entre la vostra ciutadania

En arribar a la Sindicatura vàrem enviar una carta a tots els veïns per informar-los del relleu de Síndic i posar-nos a la seva disposició. Després, i de forma trimestral, troben en la Revista Municipal un escrit del Síndic, sota l'epígraf "el Síndic informa" on es fa un repàs a la tasca desenvolupada durant el trimestre, i on també se'ls recorda que tenen a la seva disposició una pàgina web on poden llegir tots els escrits i documents relacionats amb la Sindicatura (reglament, informes anuals...).

Tens alguna anècdota per explicar-nos?

És perillós i imprudent explicar anècdotes en un poble petit, ja que tothom sap posar-hi en un moment noms i cognoms, però en tinc una de blanca que em sembla que si arribés a orelles del protagonista no s'ho prendria pas malament. Era al meu "despatx", un dels carrers del poble, quan se m'acosta una senyora i em diu que té un problema i que si jo li podria solucionar. Me l'explica i, tot i que no era pas del meu àmbit, en prec nota, faig les gestions pertinents i li dono la resposta, que tot i que no va ser del seu grat em va agrair: des que fa uns mesos ens varen "encolomar" la TDT, va deixar de veure un canal de TVGirona on feien un programa que li agradava molt. El problema, no resolt, és que el senyal no arriba i està dins del que anomenen la "zona fosca" i, per tant, haurem d'esperar a una propera "sembrada" de repetidors per tornar a gaudir de la seva visió.

LA FITXA

Nom de la Institució: Síndic Municipal de Greuges de Sant Jordi Desvallès

Any de creació: 2003

Adreça: Dr. Messeguer núm. 1 Telèfon: 972 798 005 - 618 497 201 E-mail: sidicmunicipal@gmail.com

Nom del Síndic: Josep Palou i Díaz

Atès que aquest és un poble petit (no arriba als 700 habitants) el Síndic porta tots els "barrets" posats: Síndic, adjunt, administratiu...

L'ESPAI DELS ASSOCIATS

III ENCUENTRO ESTATAL DE DEFENSORÍAS LOCALES

Vitoria-gasteiz; sede del segundo encuentro estatal de defensores locales

Las jornadas del III Encuentro Estatal de Defensores Locales, celebradas en Vitoria-Gasteiz los días 6, 7 y 8 de octubre, han sido unas jornadas de trabajo y convivencia en las que, del mismo modo que en los encuentros anteriores, nos hemos enfrentado a algunas de las cuestiones más relevantes de las que nos ocupan como defensores de la ciudadanía. Hemos podido escuchar a ponentes de referencia como a Iñigo Lamarca, ARARTEKO de Euskadi, que enmarcó la importancia de nuestra función en los tiempos críticos que vivimos; a José Ángel Cuerda, exAlcalde de Vitoria-Gasteiz, que nos animó a no dimitir de nuestra responsabilidad social a la hora de exigir a los Ayuntamientos que cumplan con sus obligaciones de solidaridad; a nuestro colega Luis Espada, que nos expuso la experiencia en materia de gestión del ruido en la ciudad de Vigo, así como a una representación de la asociación EGINAREN EGINEZ, el grupo más importante en materia de promoción de la accesibilidad universal en Vitoria-Gasteiz, que nos transmitió sus preocupaciones. Por si todo esto fuera poco pudimos escuchar a expertos en diversas materias:

redes sociales, administración electrónica, gestión del ruido...

El Alcalde de Vitoria-Gasteiz, Sr. D. Patxi Lazcoz nos recibió en el Ayuntamiento y dedicó unas palabras de reconocimiento a nuestra figura como institución de escucha y apoyo a los vecinos y vecinas en sus relaciones con la Administración Local, asumiendo que de alguna manera somos controladores de la calidad democrática de los servicios públicos que prestan los Ayuntamientos.

Finalmente fuimos gentilmente acogidos por la Presidenta del Parlamento Vasco-Legebiltzarra, Dña. Arantza Quiroga, y pudimos visitar el hemiciclo de la Cámara Vasca. Con sus amables palabras demostró que desde otras instituciones -como el Parlamento Vasco- se conoce y valora muy bien nuestro trabajo por su vinculación a las necesidades y problemas de los ciudadanos.

De los trabajos realizados hemos sacado algunas enseñanzas, como que (1) Los Defensores Locales debemos fomentar el cumplimiento íntegro de los recursos y medios que promueve la ley de Administración Electrónica, todavía en fase de implementación. Sería recomendable que cada Oficina de Defensoría ofreciese la posibilidad real de que nuestros vecinos pudiesen tramitar y conocer el estado de sus quejas vía electrónica.

(2) La tarea de los Defensores debería enfocarse hacia el cambio de mentalidad que favorezca el diseño para todos y hacia la denuncia de las carencias del entorno. Los Defensores deberían catalizar, en el ámbito de sus competencias, el cambio que permita iniciar/continuar el camino hacia unos pueblos y ciudades más accesibles.

(3) Las Defensorías deberán colaborar con los objetivos disminuir el uso del coche en nuestras ciudades, potenciando el transporte público, bicicleta... y la creación de redes funcionales para peatones y ciclistas, en aras de la movilidad sostenible en nuestros municipios.

(4) Las Sindicaturas deberían propiciar que las Instituciones aplicaran progresivamente medidas como la elaboración de mapas de ruido, para determinar la exposición al ruido ambiental, o la puesta a disposición de información a la población sobre el ruido ambiental que padece y sus efectos. Se debería hacer por medio de un planteamiento que contemple la salud, el bienestar y la calidad de vida.

(5) Las Sindicaturas y Defensorías deberán promover la igualdad de trato en los servicios públicos, para que las personas sean tratadas de modo equitativo, garantizando el acceso universal a los mismos y su correcto uso.

*Javier Otaola
Síndico-Herriarren Defendatzailea (Vitoria-Gasteiz)*

<http://sindikoa.blogspot.com>

ESPECIAL

DIA MUNDIAL DELS DRETS HUMANS

10 de desembre - Dia dels Drets Humans ...cerquem respostes, ens toca a tots, sense exclusions i de prop.

DIA MUNDIAL DELS DRETS HUMANS 2010

El dia 10 de desembre de l'any 1948, a l'Assemblea de les Nacions Unides, es va adoptar i proclamar, amb la resolució 217 A (III), la Declaració Universal de Drets Humans. Eren uns moments difícils per a tota la humanitat, amb grans dificultats econòmiques i socials, complicades per la fi de la Segona Guerra Mundial, que van deixar a tothom fortament tocat i que van evidenciar que els drets de les persones s'havien trencat arreu.

Aquesta introducció, considerada com a ortodoxa, ens pot semblar una manifestació acurada i responsable dels moments que es vivien. Però quina es l'opinió de la humanitat, avui, després de seixanta-dos anys de la seva proclamació? Aquesta declaració encara és vigent? Serveix d'alguna cosa? Val la pena continuar demanant que es compleixi?

I si intentem respondre les preguntes formulades encara ens sorgeixen més interrogants, que dificulten molt obtenir respostes positives.

Estem immersos en un món d'irresponsabilitat, fem tot el contrari del que ens va demanar i proclamar la Declaració, se'ns trenquen a diari els nostres drets, hem oblidat els corresponents deures i no fem cap cas a les in comptables crides que molts ciutadans, amb els seus drets trepitjats, vexats i deshonrats, ens fan continuament.

La dignitat dels éssers humans ha d'estar per sobre de qualsevol interès particular o personal. I això, en ple segle XXI, sembla que ningú no ho assumeixi. Hem arribat al límit i ja no podem anar més enllà: tot el que ve és una caiguda sense control; i costa veure un veritable compromís d'accions i decisions que garanteixin el respecte i el compliment dels drets de les persones.

El remei no ens el pot donar cap metge. No existeix un medicament contra el mal que ens envaeix. Només la voluntat de les persones pot provocar el canvi que reclama a crits aquesta societat, plena de problemàtiques, i que els propis governs no poden arribar a afrontar sense el nostre ajut.

Que vivim una crisi econòmica molt forta ningú no pot dubtar-ho, però creiem que encara es més forta la crisi de valors existent, la manca de respecte, la vulnerabilitat de les persones amb manca de recursos, les dificultats dels més febles, la pobresa i l'exclusió social a què llancem sense miraments a tothom qui no segueix les regles del joc imposat per uns pocs personatges a qui no importen ni les llibertats ni el progrés dels més necessitats.

No hi valen rebel·lions. La pròpia Declaració ens diu que no és el camí; cal esforç i coordinació. Esforç de molts i coordinació entre tots els que, d'una forma o altra, entenem que aquest món no ha d'ésser així, que cal un canvi, que cal lluitar contra el nostre propi egoisme i sembrar en terra ben adobada per obtenir bons fruits, sense diferències de cap tipus. I cal fer-ho aviat, el temps se'ns ha tirat a sobre i fins i tot se'ns ha acabat.

Ens caldrà ser imaginatius en la recerca de nous camins on trobar voluntats actualment ignorades o oblidades. No podem defugir les nostres obligacions envers els altres i, si ho fem, hem errat el camí.

Dediquem avui, dia del seu aniversari, una estona a llegir de vell nou la Declaració de Drets Humans i, si ens atrevim, cerquem respostes. Ens toca a tots i a totes, sense exclusions i de prop.

Josep Escartin, president del FòrumSD, Fòrum de síndics, sindiques, defensors i defensores locals de Catalunya i síndic de greuges de Sabadell i M. Glòria Valeri, vice-presidenta i síndica de Greuges de Vilafranca del Penedès. En representació dels síndics, sindiques, defensors i defensores locals de: Arenys de Mar, Arenys de Munt, Argentona, Badalona, Barcelona, Cambrils, Cornellà, Figueres, Gava, Girona, Granollers, Igualada, La Seu d'Urgell, L'Escala, Lleida, Manlleu, Mataró, Mollet, Palamós, Reus, Ripollet, Rubí, Sabadell, Salt, Sant Boi, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Guíxols, Sant Feliu de Llobregat, Sant Jaume d'Enveja, Sant Jordi Desvalls, Santa Coloma de Gramenet, Tarragona, Terrassa, Tiana, Tortosa, Ulldecona, Viladecans, Vilafranca del Penedès, Vilanova del Vallès i Vilanova i la Geltrú, i síndics agregats de: Gandia, Palma de Mallorca, Paterna, Segovia, Vigo i Vitòria-Gasteiz.